

Bilješka o piscu: Mato Lovrak rođen je 8 ožujka 1899.g. u Velikom Građevcu kod Bjelovara. Književničkim radom se bavio 50.godina. Najviše književničkih radova napisao je za djecu. Posebnu popularnost stekli su romani “*Vlak u snijegu*” i “*Družba Pere Kvržice*”. Dramatizirani su, a prema njihovom sadržaju snimljeni su filmovi istoga naslova. U svojim djelima Mato Lovra prikazuje djecu u igri, u školi, u obitelji, u različitim akcijama i pustolovinama, Mnoga Lovrakova djela prevedena su na druge jezika. Mato Lovrak umro je 1974.g. u Zagrebu.

Tema: Djeca obnavljaju stari mlin da bi ga predali na uporabu nesložnim seljanima.

Osnovna misao: Zajedničkim radom i trudom se može sve ostvariti.

Vrijeme radnje: Lipanj

Mjesto radnje: Selo

Likovi: Pero, Šilo, Medo, Milo Dijete, Budala, Divljak, Danica, Marija, učitelj

Sadržaj:

Bio je mjesec lipanj. Pero se rano probudio i poveo kravu u polje. Imao je temperaturu. Sječao

se riječi koje je otac govorio majci o starom mlinu. Mlin je bio zajedničko imanje cijelog sela. Nakon što se potrgao most tako da se kolima ne može prijeći u mlin neki su seljaci htijeli da se most popravi, a drugi su se tome protivili. S vremenom seljaci su prešli mljeti u stari mlin, a svoj su mlin napustili. Pero je cijelo jutro o tome razmišljao i odlučio da skupi svoju družbu i obnovi stari mlin. Vratio se kući i veselo krenuo u školu. Pridružili su mu se prijatelji: Medo, Šilo, Budala, Divljak i Milo dijete. Iako su morali na vrijeme biti u školi otišli su na treešnju gazde Marka da bi im Pero pokazao stari mlin. Odatle su ih potjerali tako da su otišli do starog zvonika odakle se mlin najbolje vidi. Tu im je rekao da će mlin biti njihov, a o detaljima će se kasnije dogovoriti. U školu su zakasnili, ali im je učitelj oprostio zbog poslova koje moraju raditi dok drugi spavaju. Taj dan i Pero je dobio nadimak. Zvali su ga Pero Kvržica. Sutradan su svi krenuli u mlin. Put do mlina je bio zapušten i pun granja. Pored mlina je bilo mutno jezero. Sve je to trebalo očistiti i pokrenuti stari mlin. Svoje slobodno vrijeme su provodili u uređivanju mlina.

Jednog dana u blizini mlina su pronašli bunar. Htjeli su ga očistiti da bih imali pitku vodu. Prvi je u bunar išao Medo, a kada su ga izvukli van bio je u nesvjesti. Srećom uskoro mu je bilo bolje. Sutradan su Peru spustili u bunar, ali dok su ga spuštali ispao im je lanac i Pero je pao u bunar. Uspjeli su ga spasiti, ali se prehladio i nije mogao ići u mlin. Do perinog ozdravljenja za vođu je izabran Divljak. Misleći na Peru nastojali su napraviti što više posla. Napravili su mostić, očistili grane koje su smetale. U bunaru je bilo pitke vode. Kada se pero vratio bio je sretan, a Divljak se naljutio i pobjegao. S njim je otišao i Budala. Dječaci su se bojali da ne odaju njihovu tajnu. Zaprijetili su mu, ali je on ipak sve ispričao djevojčicama, Mariji i Danici. One su došle u mlin i kada su već sve znale dječaci su ih morali primiti u grupu. Osim toga, djevojčice su znale čistiti, crtati i uređivati vrt. Već je skoro bilo gotovo i svi su bili sretni. Čuli su da se u selu odrasli opet pokušavaju dogovoriti o popravku mlina, ali im to nije uspjelo. Družba je odlučila predati mlin seljacima na zadnj dan škole. Kada su jednog dana došli do mlina vidjeli su izgaženi vrt i pošarane zidove mlina. Znali su da je to učinio Divljak. Družba nije odustala, svu su štetu popravili i očistili su mlin. Kasno su se vratili kući i zbog toga imali probleme, ali tajnu nisu odali. Približavao se kraj školske godine i u mlinu je sve bilo gotovo. Samo se uljepšavalo ono što je već učinjeno. Motrili su na Divljaka da ne oda njihovu tajnu. Nekoliko dana prije završetka škole dječaci su sve ispričali učitelju i pokazali mu uređeni mlin. Dogovorili su se da se završna školska svečanost održi u mlinu. Na zadnji dan škole roditelji su kao i uvijek došli u školu, a među njima je bio i načelnik općine. Bili su tu i tamburaši. Učitelj je pozvao da svi pođu do mlina. Čuo se žamor jer nitko nije mogao razumjeti učiteljev postupak. Ipak su krenuli. U mlinu su ih dočekala djeca gdje su zajedno proslavili obnovu mlina.